

Εκπαιδευτικό σενάριο

A. Στοιχεία του σεναρίου

1. Συγγραφέας: Παληού Ευτέρπη, εκπαιδευτικός στον 9^ο Δημοτικό σχολείο Χίου
2. Τίτλος διδακτικού σεναρίου: Γνωρίζω το σώμα μου
3. Τάξη: Α'
4. Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές: Το σενάριο αφορά τις γνωστικές περιοχές της Γλώσσας, των Μαθηματικών, των Εικαστικών και της Μουσικής.
5. Διδακτική ενότητα: «Γνωρίζω το σώμα μου», Μελέτη Περιβάλλοντος, βιβλίο μαθητή σελίδες: 80-88
6. Υπολογιστικό περιβάλλον: Δεν υπάρχουν ιδιαίτερες απαιτήσεις για το υπολογιστικό περιβάλλον. Προτείνεται η χρήση του λειτουργικού συστήματος Windows 2007 ή μεταγενέστερη έκδοση καθώς και η χρήση φυλλομετρητή όπως Internet Explorer, Mozilla, FireFox.
7. Συμβατότητα με το ΑΠΣ και το ΔΕΠΠΣ: Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού σεναρίου είναι απόλυτα συμβατά με το ΑΠΣ και το ΔΕΠΠΣ του μαθήματος της Μελέτης Περιβάλλοντος καθώς αφορά τη διδασκαλία συγκεκριμένης ενότητας της Μελέτης Περιβάλλοντος με τίτλο: «Γνωρίζω το σώμα μου».
Μάθημα 1: Γνωρίζω το σώμα μου
Μάθημα 2: Γνωρίζω τον κόσμο με τις αισθήσεις
Μάθημα 3: Πώς φροντίζω το σώμα μου για να είμαι υγιής;
Οι στόχοι του σεναρίου καλύπτουν πλήρως τους στόχους που τίθενται στο βιβλίο δασκάλου για τη συγκεκριμένη ενότητα.

B. Παιδαγωγικά στοιχεία του σεναρίου

1. Η ιδέα που διέπει το εκπαιδευτικό σενάριο είναι ότι παρέχει τη δυνατότητα στους μαθητές να προσεγγίσουν τη συγκεκριμένη ενότητα όχι με τρόπο συμβατικό αλλά με τη χρήση Η/Υ, αξιοποιώντας διάφορες πηγές πληροφόρησης από το διαδίκτυο κάτι το οποίο είναι ιδιαίτερα ελκυστικό για τους μαθητές.
2. Προστιθέμενη παιδαγωγική αξία
Η υλοποίηση της διδασκαλίας με τη χρήση του εκπαιδευτικού σεναρίου αξιοποιεί τις Νέες Τεχνολογίες στο χώρο της εκπαίδευσης, κάτι το οποίο είναι πλέον αναγκαίο αφού οι Νέες Τεχνολογίες είναι πια αναπόσπαστο κομμάτι κάθε ανθρώπινης δραστηριότητας. Έτσι η χρήση τους στη μαθησιακή διαδικασία δίνει νέες διαστάσεις στον τρόπο διδασκαλίας και επαναπροσδιορίζει το ρόλο των μαθητών και των

εκπαιδευτικών. Συγκεκριμένα, το εκπαιδευτικό σενάριο βοηθάει τους μαθητές στο να μάθουν πώς να μαθαίνουν. Χρησιμοποιώντας διάφορες πηγές στο διαδίκτυο και ποικίλο ψηφιακό υλικό μαθαίνουν με την καθοδήγηση του δασκάλου να εκτελούν εργασίες, να επιλύουν προβλήματα, να καταλήγουν μόνοι τους σε συμπεράσματα και έτσι νιώθουν ότι έχουν βασικό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία, κάτι το οποίο τονώνει την αυτοπεποίθηση τους και το ενδιαφέρον τους για μάθηση. Επίσης η διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας με ποικίλα οπτικοακουστικά ερεθίσματα ελκύει το ενδιαφέρον των μαθητών πολύ περισσότερο από την παραδοσιακή διδασκαλία, ενεργοποιεί το σύνολο των μαθητών και μεγιστοποιεί τη συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία. Τέλος, η υλοποίηση των δραστηριοτήτων σε ομάδες εργασίας συμβάλλει στη δημιουργία θετικού κλίματος στην τάξη, μειώνοντας τον ανταγωνισμό και κάνοντας πιο ευχάριστες τις συνθήκες εργασίας και μάθησης.

3. Διδακτική προσέγγιση (θεωρητική και μεθοδολογική)

Το σενάριο «Γνωρίζω το σώμα μου» στηρίζεται στις γνωστικές θεωρίες μάθησης και στις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης. Συγκεκριμένα, βασίζεται στις αρχές του εποικοδομητισμού, αφού ο μαθητής καλείται να συμμετέχει ενεργά στην οικοδόμηση των νέων γνώσεων, γεφυρώνοντας το χάσμα που πιθανόν να υπάρχει ανάμεσα στις προϋπάρχουσες και τις νεοαποκτηθείσες γνώσεις, καθώς επίσης και στην ανακαλυπτική μάθηση του Bruner, αφού ο μαθητής συμμετέχει ενεργά στην ανακάλυψη της γνώσης μέσω συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και την ολοκλήρωσή τους στα πλαίσια των ομάδων εργασίας.

Ως μέθοδος διδασκαλίας ακολουθείται η δασκαλοκεντρική κατά την αρχική φάση της προετοιμασίας και ενημέρωσης των μαθητών για τον τρόπο διεξαγωγής της διδασκαλίας της συγκεκριμένης ενότητας. Κατά τη φάση της εκτέλεσης των δραστηριοτήτων σε ομάδες εργασίας και έπειτα της παρουσίασης τους χρησιμοποιείται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος. Ο εκπαιδευτικός έχει ρόλο συντονιστικό, ενθαρρυντικό και καθοδηγητικό. Οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία, ανακαλύπτουν νέα δεδομένα και διαμορφώνουν τη γνωστική τους πραγματικότητα.

Γ. Πλαίσιο εφαρμογής

1. Εκτιμώμενη διάρκεια

Το σενάριο προβλέπεται να υλοποιηθεί σε 6 διδακτικές ώρες.

2. Χώρος υλοποίησης και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Παληού Ευτέρπη

Ιστότοπος : <http://o-magikos-mas-kosmos.webnode.gr/>

Το σενάριο θα υλοποιηθεί κυρίως στην αίθουσα με τον διαδραστικό πίνακα όπου υπάρχει ένας υπολογιστής και βιντεοπροβολέας και στην αίθουσα της τάξης.

Το ιδανικό θα ήταν να υλοποιηθεί στο εργαστήριο πληροφορικής, όπου θα αντιστοιχούσε ένας υπολογιστής σε κάθε ομάδα εργασίας.

Τα λογισμικά που θα χρησιμοποιηθούν είναι τα ακόλουθα:

- Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης (mindomo)
- Λογισμικό Ψηφιακής αφίσας (padlet)
- Λογισμικό Ψηφιακής παρουσίασης (slideboom)
- Λογισμικό Ψηφιακής ιστορίας (storybird)
- Λογισμικό δημιουργίας βίντεο (animoto)
- Λογισμικό δημιουργίας αλληλεπιδραστικών τεστ (hotpotatoes)
- Λογισμικό ζωγραφικής (tuxpaint)

Το λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης (mindomo) παρέχει τη δυνατότητα εξακτίνωσης του γνωστικού αντικειμένου και διαμερασμού της γνώσης οπότε αρχικά βοηθάει τους μαθητές να δουν τις υποενότητες του κυρίως θέματος που θα μελετήσουν και επίσης δίνει τη δυνατότητα ταξινόμησης εννοιών συμβάλλοντας μ' αυτόν τον τρόπο στην εμπέδωση των νέων εννοιών και στην ανακεφαλαίωση τους.

Το λογισμικό του Ψηφιακού κολλάζ (padlet) το οποίο στην προκειμένη περίπτωση θα έχει προετοιμαστεί από τον εκπαιδευτικό, βοηθάει στο να είναι συγκεντρωμένο σε μορφή Ψηφιακής αφίσας το υλικό που θα χρησιμοποιήσουν οι ομάδες. Έτσι επιλεκτικά μέρος αυτού του υλικού θα παρουσιαστεί σε όλες τις ομάδες.

Το λογισμικό ψηφιακής παρουσίασης (slideboom) είναι ιδανικός τρόπος για την παρουσίαση πληροφοριών με τρόπο ευχάριστο στους μαθητές.

Το λογισμικό ψηφιακής ιστορίας (storybird) επιλέχθηκε γιατί έχει όλα τα πλεονεκτήματα του παραμυθιού, ιδιαίτερα ελκυστικού στα παιδιά αυτής της ηλικίας. Μέσα από την ευχάριστη ανάγνωση της ιστορίας οι μαθητές συζητώντας μεταξύ τους θα αντλήσουν πληροφορίες απαραίτητες για την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων.

Το λογισμικό κατασκευής βίντεο (animoto) προσελκύει το ενδιαφέρον των μαθητών γιατί συνδυάζει τη μουσική, την εικόνα και την κίνηση. Έτσι είναι ιδανικός τρόπος πληροφόρησης των μαθητών για το αντικείμενο εργασίας τους.

Το λογισμικό κλειστού τύπου (hotpotatoes) δίνει τη δυνατότητα εμπέδωσης των εννοιών που έχουν κατακτηθεί με παιγνιώδη και ιδιαίτερα ευχάριστο για τους μαθητές τρόπο.

Το λογισμικό ζωγραφικής (tuxpaint) είναι ένα εργαλείο δημιουργικής έκφρασης αφού επιτρέπει στους μαθητές να ζωγραφίσουν τις δικές τους ζωγραφιές καθώς επίσης και

να εισάγουν , αν το επιθυμούν, έτοιμες εικόνες, για να κάνουν τις δικές τους συνθέσεις. Έτσι μπορούν να εκφράσουν δημιουργικά αυτά που έχουν μάθει.

3. Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών:

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών:

Ως προς το γνωστικό αντικείμενο χρειάζεται απλά οι μαθητές να γνωρίζουν τα βασικά μέρη του σώματος έτσι ώστε αυτές οι βασικές γνώσεις να αποτελέσουν τη βάση για την απόκτηση περισσότερων γνώσεων.

Ως προς τις Τ.Π.Ε. οι μαθητές χρειάζεται να έχουν βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή και να έχουν κάποια εξοικείωση με τα λογισμικά που θα χρησιμοποιηθούν, προαπαιτούμενα τα οποία έχουν επιτευχθεί κατά τη διάρκεια των εφαρμογών στην τάξη.

4. Σκοπός και στόχοι

Σκοπός: Οι μαθητές αξιοποιώντας ποικίλο πολυμεσικό υλικό (εκπαιδευτικά λογισμικά , διαδίκτυο) να γνωρίσουν καλύτερα το ανθρώπινο σώμα και τρόπους για τη σωστή φροντίδα του.

Στόχοι:

α. Ως προς το γνωστικό αντικείμενο

- Να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν τα εξωτερικά χαρακτηριστικά του ανθρώπινου σώματος.
- Να ονομάζουν τις πέντε αισθήσεις και να συσχετίσουν ορισμένα αισθητήρια όργανα με τις αντίστοιχες αισθήσεις. Να συζητήσουν το είδος των πληροφοριών που μπορούν να αντλήσουν από κάθε αίσθηση.
- Να εξακριβώσουν τη σημασία των αισθήσεων για την αντίληψη του κόσμου.
- Να ξεχωρίσουν τις συνήθειες που συμβάλλουν στη σωστή φροντίδα του σώματος και στη διατήρηση της υγείας.
- Να συζητήσουν για τη σπουδαιότητα της υγιεινής διατροφής.

β. Ως προς τη διαδικασία μάθησης

- Να μάθουν να συνεργάζονται σε ομάδες για να εκτελούν δραστηριότητες που τους έχουν ανατεθεί, να επιλύουν προβλήματα και να καταλήγουν σε συμπεράσματα.
- Να μάθουν να χρησιμοποιούν τις υπάρχουσες γνώσεις ως βάση για την απόκτηση νέων εννοιών.
- Να μάθουν να συζητούν, να επιχειρηματολογούν, να σέβονται τις διαφορετικές απόψεις και να φτάνουν σε συμπεράσματα.

γ. Ως προς τη χρήση νέων τεχνολογιών

- Να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών στο μαθησιακό τους περιβάλλον.
- Να μάθουν να χρησιμοποιούν τον Η/Υ ως εναλλακτική πηγή πληροφόρησης.
- Να εξοικειωθούν με συγκεκριμένα εκπαιδευτικά λογισμικά που θα τους βοηθήσουν να αντλήσουν πληροφορίες και να εμπεδώσουν τις νεοαποκτηθείσες γνώσεις.

5. Οργάνωση της τάξης

Για την υλοποίηση του σεναρίου οι μαθητές χωρίζονται σε πέντε ομάδες των τεσσάρων ατόμων. Οι δυο ομάδες θα έχουν πέντε άτομα, αφού ο αριθμός των μαθητών της τάξης είναι 22.

Στην αρχή του σεναρίου θα γίνει συζήτηση και οι μαθητές θα ενημερωθούν για το γνωστικό αντικείμενο που πραγματεύεται το σενάριο, τα μέσα που θα χρησιμοποιήσουν για να εργαστούν οι μαθητές και τους στόχους που αναμένεται να επιτύχουν. Οι μαθητές θα χωριστούν σε ομάδες με τη βοήθεια του δασκάλου έτσι ώστε να υπάρχει η απαιτούμενη ανομοιογένεια σε κάθε ομάδα. Με αυτόν τον τρόπο θα αποφύγουμε το ενδεχόμενο να συγκεντρωθούν όλοι οι καλοί μαθητές ή οι δημοφιλείς μαθητές σε μια ομάδα και οι αδύνατοι μαθητές ή οι λιγότερο αρεστοί στην ίδια ομάδα. Αυτή η ανομοιογένεια παρέχει τη σιγουριά στους μέτριους αλλά και στους αδύνατους μαθητές ότι θα καταφέρουν να ολοκληρώσουν τις εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.

Επίσης, θα γίνει η ανάθεση ρόλων σε κάθε ομάδα. Τα μέλη της ομάδας με τη βοήθεια του δασκάλου θα αποφασίσουν να δώσουν ένα όνομα στην ομάδα τους. Η κάθε ομάδα θα κληθεί να εκτελέσει δραστηριότητες σε φύλλο εργασίας που θα της διθεί από τον εκπαιδευτικό.

Ο εκπαιδευτικός εξηγεί στους μαθητές ότι θα πρέπει να ολοκληρώσουν τις εργασίες μόνοι τους και ο δικός του ρόλος θα είναι να βοηθητικός, καθοδηγητικός και συντονιστικός, δίνοντας τους σαφείς οδηγίες για το τι πρέπει να κάνουν και περαιτέρω εξηγήσεις όποτε είναι απαραίτητο.

Στην αίθουσα με τον βιντεοπροβολέα ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει φροντίσει για τη σωστή διάταξη των θρανίων που θα διευκολύνει την εργασία των μαθητών σε ομάδες (τα θρανία ανά δύο θα είναι αντικριστά έτσι ώστε να μπορεί να εργάζεται η κάθε ομάδα των τεσσάρων ατόμων).

Ο εκπαιδευτικός σαφώς έχει προεπιλέξει τις ιστοσελίδες και έχει προετοιμάσει κατάλληλο ψηφιακό υλικό που θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων.

6. Απαιτούμενα βοηθητικά υλικά και εργαλεία

Για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων κάθε ομάδας θα χρησιμοποιηθούν φύλλα εργασίας με σαφείς οδηγίες για το τι πρέπει να κάνουν οι μαθητές.

Δ. Εφαρμογή του σεναρίου

1) Εργαλεία εφαρμογής

Για την υλοποίηση του σεναρίου θα χρησιμοποιηθούν τα παρακάτω λογισμικά:

- Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης (mindomo)
- Λογισμικό Ψηφιακής αφίσας (padlet)
- Λογισμικό Ψηφιακής παρουσίασης (slideboom)
- Λογισμικό Ψηφιακής ιστορίας (storybird)
- Λογισμικό δημιουργίας βίντεο (animoto)
- Λογισμικό δημιουργίας αλληλεπιδραστικών τεστ (hotpotatoes)
- Λογισμικό ζωγραφικής (tuxpaint)

Σημείωση: Τα περισσότερα από τα παραπάνω λογισμικά, αν και είναι ανοιχτού τύπου και ευνοούν την καλλιέργεια της δημιουργικότητας και της συνεργασίας των μαθητών για την ολοκλήρωσή τους, εδώ λόγω ελλιπούς υλικοτεχνικής υποδομής, λόγω της μικρής ηλικίας αλλά και του μεγάλου αριθμού των μαθητών της τάξης χρησιμοποιούνται πιο πολύ ως υποστηρικτικό, πολυμεσικό υλικό στο οποίο καλούνται να ανατρέξουν οι μαθητές για να αντλήσουν τις πληροφορίες που χρειάζονται.

Επίσης οι μαθητές θα επισκεφτούν και κάποιες διευθύνσεις στο διαδίκτυο οι οποίες αναφέρονται στη δικτυογραφία.

2) Προτεινόμενες δραστηριότητες ανά φάση υλοποίησης

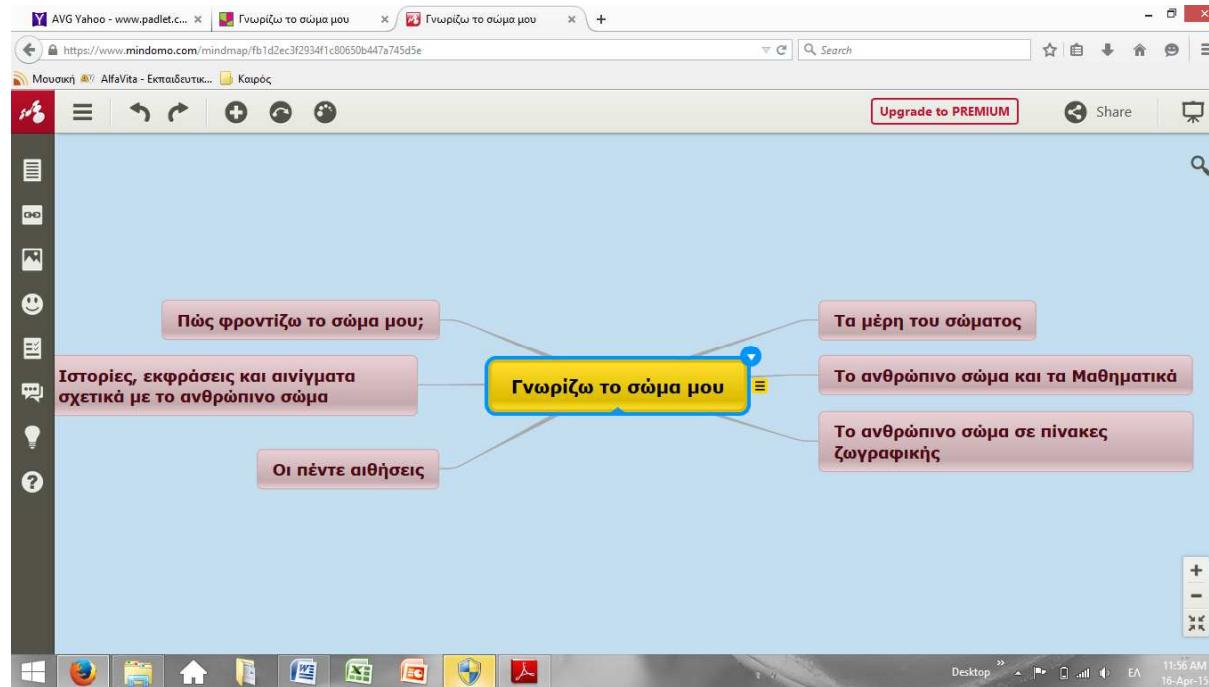
1^η φάση : 1 διδακτική ώρα

Ο εκπαιδευτικός για να προβληματίσει και να τραβήξει το ενδιαφέρον των μαθητών τους δείχνει δύο εικόνες. Στην πρώτη, ένας άνδρας πλένει το αυτοκίνητό του και στη δεύτερη ένα παιδί κάνει μπάνιο. Ύστερα ζητάει από τους μαθητές να βρουν τι κοινό έχουν οι δυο εικόνες. Συζητούν για ποιο λόγο ο άνδρας στην πρώτη εικόνα πλένει το αυτοκίνητό του και για ποιο λόγο στη δεύτερη εικόνα το παιδί κάνει μπάνιο. Οι μαθητές συζητούν τον λόγο για τον οποίο τα πρόσωπα και στις δυο εικόνες φροντίζουν στη μια περίπτωση το αυτοκίνητο και στην άλλη το σώμα τους. Συνεχίζουν τη συζήτηση και φτάνουν στο συμπέρασμα ότι και το αυτοκίνητο το φροντίζουμε και το προσέχουμε γιατί μας εξυπηρετεί και με τον ίδιο τρόπο το σώμα μας το φροντίζουμε και το προσέχουμε γιατί κι αυτό μας εξυπηρετεί.

Ύστερα ανοίγουμε τον εννοιολογικό χάρτη που μας δείχνει το κυρίως θέμα που θα ερευνήσουμε, το ανθρώπινο σώμα και τις υποενότητες που θα μας απασχολήσουν.

<https://www.mindomo.com/mindmap/fb1d2ec3f2934f1c80650b447a745d5e>

Σε αυτή τη φάση γίνεται κι ο χωρισμός των μαθητών σε ομάδες, η ονομασία των ομάδων και η ανάθεση ρόλων.

2^η φάση: 2 διδακτικές ώρες

Ο εκπαιδευτικός κι οι μαθητές ανοίγουν την ψηφιακή αφίσα.

<http://padlet.com/efteripipaliou/867g3cd95hmu>

Σημείωση: Στη ψηφιακή αυτή αφίσα οι παρουσιάσεις slideboom φαίνονται να έχουν όλες το εξώφυλλο της παρουσίασης: «Το ανθρώπινο σώμα στη ζωγραφική, αλλά φυσικά η καθεμιά έχει το περιεχόμενο που λέει η ψηφιακή αφίσα»)

Παρακολουθούν κάποιες παρουσιάσεις και βίντεο που είναι απαραίτητες για όλες τις ομάδες.

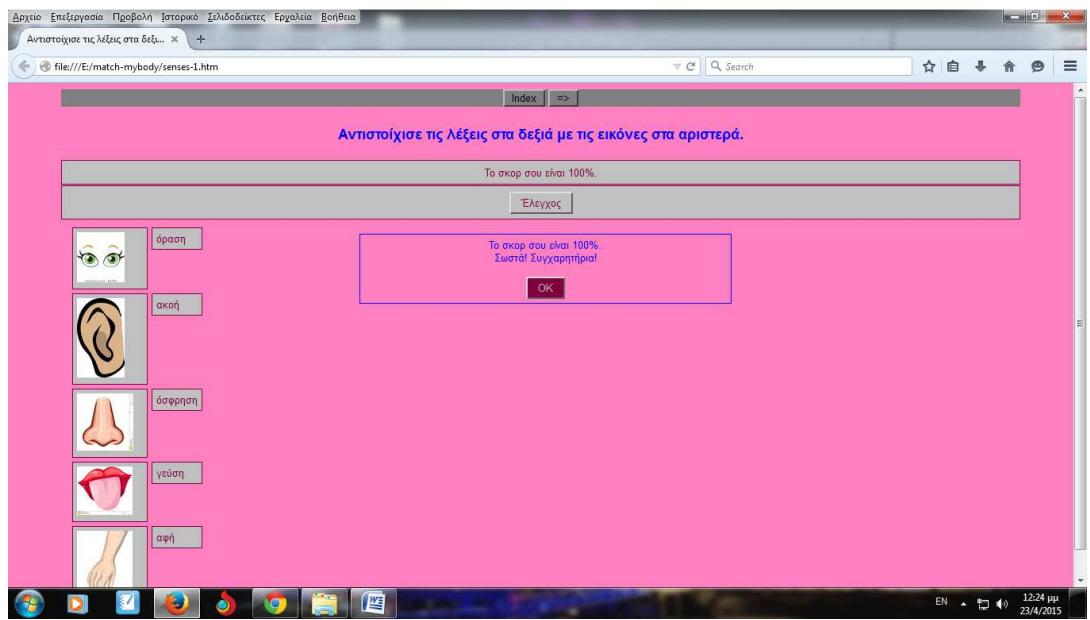
- Πρώτα, παρακολουθούν την παρουσίαση «Τα μέρη του σώματος». Υστερα καλούνται ανά ομάδες να κάνουν μια άσκηση αντιστοίχισης με εικόνες και μέρη

του σώματος. Έπειτα κάνουν την ίδια άσκηση αντιστοίχισης στον υπολογιστή (hotpotatoes) κι ελέγχουν κατά πόσο έκαναν σωστά την άσκηση μόνοι τους.

➤ Έπειτα, προβάλλεται το βίντεο για τις πέντε αισθήσεις. Ο εκπαιδευτικός εξηγεί στους μαθητές ότι πρέπει να θυμούνται τις ονομασίες των πέντε αισθήσεων, τα όργανα για κάθε αίσθηση καθώς επίσης και τη χρησιμότητα καθεμιάς αίσθησης.

Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές το δεύτερο κοινό φύλλο εργασίας στην οποία πρέπει να αντιστοιχίσουν κάθε όργανο με τη σωστή αίσθηση. Τους υπενθυμίζει ότι αν δε θυμούνται κάτι μπορούν να συμβουλευτούν το σχολικό βιβλίο («Γνωρίζω τον κόσμο με τις αισθήσεις» σελίδα 86). Στη συνέχεια, κάνουν την ίδια άσκηση αντιστοίχισης οργάνων με τη σωστή αίσθηση στον υπολογιστή (hotpotatoes) και μ'αυτόν τον τρόπο ελέγχουν την άσκηση που έκαναν μόνοι τους.

- Στη συνέχεια οι μαθητές θα παρακολουθήσουν την ψηφιακή παρουσίαση: «Πώς φροντίζω το σώμα μου για να είμαι υγιής». Ο εκπαιδευτικός εξηγεί ότι μετά την παρουσίαση θα δοθεί σε όλες τις ομάδες ένα τρίτο κοινό φύλλο εργασίας στο οποίο θα πρέπει να επιλέξουν και να βάλουν τικ μόνο στις εικόνες που δείχνουν συνήθειες που συμβάλλουν για ένα υγιές και γερό σώμα.
- Τέλος, οι μαθητές παρακολουθούν την ψηφιακή παρουσίαση: «Το ανθρώπινο σώμα στη ζωγραφική». Ο δάσκαλος τους εξηγεί ότι μετά το τέλος της παρουσίασης η κάθε ομάδα θα διαλέξει έναν ή δυο πίνακες που αρέσουν περισσότερο στα μέλη της ή τους κάνουν εντύπωση και θα πουν στις άλλες ομάδες γιατί διάλεξαν τους συγκεκριμένους πίνακες. Ύστερα ο εκπαιδευτικός θα βάλει τους πίνακες που επέλεξαν οι πέντε ομάδες στον εννοιολογικό χάρτη στην υποενότητα: Το ανθρώπινο σώμα σε πίνακες ζωγραφικής.

Σημείωση: Τα 3 φύλλα εργασίας που θα δοθούν και στις 3 ομάδες παρατίθενται στο τέλος του σεναρίου μαζί με τα άλλα φύλλα εργασίας.

3^η φάση: 2 διδακτικές ώρες (υλοποίηση-εφαρμογή)

Ο εκπαιδευτικός δίνει σε κάθε ομάδα ένα φύλλο εργασίας και επίσης δίνει ξεχωριστά σε κάθε ομάδα σαφείς οδηγίες για το τι πρέπει να κάνει και τι αναμένεται να πετύχει με την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων του φύλλου εργασίας. Άρα ο εκπαιδευτικός θέτει τους στόχους που προβλέπεται να επιτευχθούν μετά τη συμπλήρωση του φύλλου εργασίας της κάθε ομάδας. Η θεματολογία των εργασιών της κάθε ομάδας είναι μερικές φορές κοινή, απλά αλλάζει ο τρόπος προσέγγισης του θέματος κάθε φορά.

Οι μαθητές χρησιμοποιούν το λογισμικό που τους δίνεται κάθε φορά για άντληση πληροφοριών, συζητούν μεταξύ τους και ο γραμματέας γράφει αυτό για το οποίο όλη η ομάδα έχει συμφωνήσει.

4^η φάση: 1 διδακτική ώρα (συζήτηση-ανακοίνωση ευρημάτων-προτάσεις)

Γίνεται παρουσίαση της εργασίας της κάθε ομάδας και των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του φύλλου εργασίας.

Μετά το τέλος των παρουσιάσεων ακολουθεί συζήτηση για την όλη διαδικασία. Επίσης γίνεται μια αξιολόγηση από τα μέλη των ομάδων, δηλαδή εξετάζουν κατά πόσο επιτεύχθηκαν οι αρχικοί στόχοι. Συζητούν τις δυσκολίες και τα προβλήματα που πιθανόν προέκυψαν κατά τη συμπλήρωση των φύλλων εργασίας, επίσης δυσκολίες που ενδεχομένως αντιμετώπισαν κατά τη συνεργασία τους στα πλαίσια της ομάδας καθώς και τα πράγματα που τους ευχαρίστησαν σε αυτή τη μαθησιακή διαδικασία.

Τέλος, οι μαθητές προτείνουν τρόπους για να γνωστοποιήσουν τα ευρήματα της εργασίας τους στους μαθητές των άλλων τάξεων, όπως τη δημιουργία αφίσας με θέμα συνήθειες καλές για ένα σώμα υγιές. Επίσης οι μαθητές προτείνουν και άλλα θέματα που θα ήθελαν να ερευνήσουν με ανάλογη διαδικασία στο μέλλον.

3) Αναφορά στο ρόλο των μαθητών, διδάσκοντος και λογισμικού

Η υλοποίηση του σεναρίου συνεπάγεται την αλληλεπίδραση των μαθητών, του εκπαιδευτικού και του λογισμικού. Οι μαθητές χρησιμοποιούν το λογισμικό ως πηγή πληροφόρησης και σε μερικές περιπτώσεις αλληλεπιδρούν με το λογισμικό. Κατά τη συγκεκριμένη μαθησιακή διαδικασία είναι αναγκαία και η μεταξύ τους αλληλεπίδραση για να συνεργαστούν και να ολοκληρώσουν από κοινού τις δραστηριότητες του φύλλου εργασίας. Άρα χρειάζεται να

συζητήσουν, να επιχειρηματολογήσουν, να ακούσουν τις απόψεις των άλλων και να καταλήξουν σε κάποια συμπεράσματα ή να επιλύσουν προβλήματα. Τέλος, υπάρχει σχέση αλληλεπίδρασης των μαθητών και με τον εκπαιδευτικό του οποίου ο ρόλος είναι να τους καθοδηγεί και να τους βοηθάει όπου συναντούν δυσκολίες κατά την εκτέλεση της εργασίας τους. Επίσης είναι αρμοδιότητα του δασκάλου να ενθαρρύνει τις ομάδες ώστε να μην απογοητεύονται από πιθανές δυσκολίες και να συντονίζει τα μέλη της ομάδας όταν είναι αναγκαίο.

4) Συμπληρωματικές πηγές

Οι μαθητές μπορούν κατά την συμπλήρωση των φύλλων εργασίας να χρησιμοποιήσουν εκτός από το ψηφιακό υλικό που θα έχουν στη διάθεση τους και τα ακόλουθα βιβλία:

- Το σχολικό βιβλίο
- Βιβλία από τη σχολική βιβλιοθήκη σχετικά με το ανθρώπινο σώμα.
- Το ομοίωμα του ανθρώπινου σώματος που υπάρχει στο σχολείο.

Ε. Αξιολόγηση (διαμορφωτική και τελική)

Αρχικά, γίνεται η διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια του σεναρίου, αφού κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων των ομάδων, όταν είναι αναγκαίο λόγω των συνθηκών εργασίας ή λόγω δυσκολιών των ομάδων οι αρχικοί στόχοι επαναπροσδιορίζονται, έτσι ώστε να είναι εφικτοί από τους μαθητές. Επίσης, ο εκπαιδευτικός κατά τη διάρκεια της συμπλήρωσης των φύλλων εργασίας περιφέρεται από ομάδα σε ομάδα, καθοδηγώντας τα μέλη της, όταν και εφόσον χρειάζεται, τόσο στο γνωστικό τομέα όσο και στον τομέα συνεργασίας στα πλαίσια της ομάδας.

	Εξαιρετική	Πολύ καλή	Καλή	Ανεπαρκής
Ομαδική συνεργασία	Άριστη συνεργασία. Ενεργητική συμμετοχή στην ομάδα. Σεβασμός στους συμμαθητές και στις απόψεις τους. Συμμετοχή στη διεξαγωγή συμπερασμάτων.	Πολύ καλή συνεργασία. Σεβασμός στους συμμαθητές και στις απόψεις τους. Συμμετοχή στη διεξαγωγή συμπερασμάτων.	Καλή συνεργασία. Μέτρια συμμετοχή στην ομάδα και στη διεξαγωγή συμπερασμάτων.	Καθόλου συνεργασία. Μη δημιουργική συμμετοχή. Εμπλοκή σε άσκοπες διαφωνίες και διαπληκτισμούς. Έλλειψη σεβασμού στους συμμαθητές και στις απόψεις τους. Ατομική εργασία.
Ερωτήσεις που απαντήθηκαν στα φύλλα εργασίας.	Απαντήθηκαν όλες οι ερωτήσεις.	Απαντήθηκαν μερικές ερωτήσεις.	Απαντήθηκαν ελάχιστες ερωτήσεις.	Δεν απαντήθηκε καμία ερώτηση.
Χρήση προτεινόμενων πηγών.	Χρησιμοποιήθηκαν σχεδόν όλες οι προτεινόμενες πηγές.	Χρησιμοποιήθηκαν περισσότερες από τις μισές προτεινόμενες πηγές.	Χρησιμοποιήθηκαν οι μισές προτεινόμενες πηγές.	Χρησιμοποιήθηκαν λιγότερες από τις μισές προτεινόμενες πηγές.
Κειμενική δομή: ορθογραφία, σύνταξη, έκφραση	Δεν υπάρχουν ορθογραφικά και εκφραστικά λάθη. Περιεκτική περιγραφή γεγονότων και καταστάσεων.	Υπάρχουν ελάχιστα ορθογραφικά και εκφραστικά λάθη. Αρκετά περιεκτική περιγραφή γεγονότων και καταστάσεων.	Υπάρχουν αρκετά ορθογραφικά και εκφραστικά λάθη. Ελλιπής περιγραφή γεγονότων και καταστάσεων.	Δεν είναι εύκολο να γίνουν κατανοητά λόγω πολλών ορθογραφικών και εκφραστικών λαθών.

Η αξιολόγηση των μαθητών γίνεται σε ένα πρώτο επίπεδο στον γνωστικό τομέα, δηλαδή στην απόκτηση των γνωστικών στόχων που είχαν τεθεί στην αρχή. Όμως η αξιολόγηση αφορά σε μεγάλο βαθμό και τους παιδαγωγικούς στόχους, δηλαδή κατά πόσο οι μαθητές μπόρεσαν να συνεργαστούν, να συζητήσουν, να ακούσουν τις απόψεις των άλλων, να τις σεβαστούν και τελικά με αυτόν τον τρόπο να φτάσουν στα συμπεράσματά τους. Σημασία λοιπόν στην τελική αξιολόγηση δεν έχει τόσο η απόκτηση της γνώσης αλλά και το ταξίδι προς τη γνώση, δηλαδή, αν οι μαθητές έμαθαν και απόλαυσαν αυτή τη μαθησιακή διαδικασία.

Το παρακάτω rubric(evaluation rubric)θα αποτελέσει το εργαλείο αξιολόγησής του εκπαιδευτικού σεναρίου. Η αξιολόγηση θα γίνει σε ατομικό και σε ομαδικό επίπεδο.

ΣΤ. Επεκτασιμότητα του σεναρίου

Οι ψηφιακές παρουσιάσεις που δίνονται στην ομάδα των μαθηματικών: «Υπολογίζω με τα δάχτυλα των χεριών» και «Υπολογίζω τα μέρη του σώματος μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα ακόλουθα μαθήματα των Μαθηματικών: Μάθημα 48: Υπολογισμοί-Επιστροφή στην πεντάδα, Μάθημα 53: Εισαγωγή στον πολλαπλασιασμό.

Επίσης η παρουσίαση: «Αινίγματα με τα μέρη του σώματος» μπορεί να συμπληρώσει τη διδασκαλία: Αινίγματα από το Ανθολόγιο Α' και Β' τάξης, σελίδα 145.

Η παρουσίαση: «Τα μέρη του σώματος», καθώς και οι παρουσιάσεις: « Εκφράσεις για μέρη του σώματος» και «Αινίγματα για μέρη του σώματος» μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στη Γλώσσα Β' τάξης και συγκεκριμένα στην 12^η ενότητα «Ποπό! Κόσμος που περνά!» αφού ανάμεσα στους στόχους της ενότητας αυτής είναι να μάθουν τα παιδιά τα μέρη του σώματος και του προσώπου.

Η παρουσίαση: «Το ανθρώπινο σώμα στη ζωγραφική» μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο μάθημα των Εικαστικών, ενότητα Β, Μάθημα 3: «Πρόσωπα που μιλούν» και στην ενότητα 4, μάθημα 5 : «Ο Πάουλ Κλέε μιλάει με ένα παιδί».

Z.Βιβλιογραφία

- Ματσαγγούρας, Η. (2000). Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Νικολαΐδου, Σ. & Γιακουμάτου, Τ. (2001). *Διαδίκτυο και Διδασκαλία*. Αθήνα:Κέδρος.
- Αθανασιάδης , Σαλονικίδης Γ, Σιμωτάς Κ. (2010). *Ta Eκπαιδευτικά Σενάρια στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Ρες, Γ. (2009). Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικού σεναρίου με την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ. 5^ο Διεθνές Συνέδριο στη Σύρο για την παιδαγωγική αξιοποίηση των NT στην εκπαιδευτική διαδικασία (Μάιος, 2009).
- Σολομωνίδου, Χ. (2001). Σύγχρονη Εκπαιδευτική Τεχνολογία. Υπολογιστές και μάθησηστην Κοινωνία της Γνώσης, Θεσσαλονίκη: Κώδικας.
- ΥΠΕΠΘ, (2001). Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών, αρ. φύλ. 1366, τ. Β', σ.111. Αθήνα

Δικτυογραφία

- https://www.youtube.com/watch?v=wCS1D_bL2WU (ντοκιμαντέρ με τίτλο: «Πρώτες γνώσεις για το ανθρώπινο σώμα»)
- <https://www.youtube.com/watch?v=VrHJfB37Kj4>(βίντεο για τις πέντε αισθήσεις)
- <https://www.youtube.com/watch?v=W-2YXBNEX14>
(ενημερωτικό βίντεο για την αίσθηση της γεύσης)
- <https://www.youtube.com/watch?v=2WsooFIS5Vk> (ενημερωτικό βίντεο για το σωστό πλύσιμο των χεριών)
- <https://www.youtube.com/watch?v=Fp6RamdlmZk> (Ζουζούνια: «Το σώμα»)
- https://www.youtube.com/watch?v=f3_gzzhgwDE (Ζουζούνια : «Το τραγούδι του δύο»)
- <https://www.youtube.com/watch?v=uVS4BoWLtbU> (Ζουζούνια: «Κεφάλι, ώμοι, γόνατα και δάχτυλα)
- <https://www.youtube.com/watch?v=HnwBsScwvZk> (3^ο Δημοτικό Σχολείο Παιανίας, εκπαιδευτικός: Τζίνα Σόκαλη κινούμενα σχέδια με τίτλο «Τόσο λάθος διατροφή;»)
- <http://www.wikipedia.gr/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=xh5EZ6NapAo>

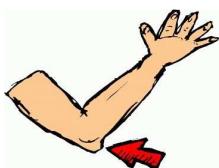
Η. Φύλλα εργασίας

1ο φύλλο εργασίας (κοινό για όλες τις ομάδες)

Κοίταξε προσεκτικά την παρακάτω εικόνα. Πρόσεξε ποιο μέρος του σώματος δείχνει η γραμμή και συμπλήρωσε τις λέξεις.

ώμοι

αστράγαλος

αγκώνας

γόνατο

καρπός

αυχένας

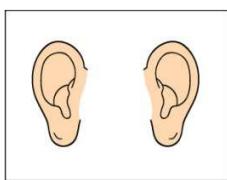
2^ο φύλλο εργασίας (κοινό για όλες τις ομάδες)

Κάθε εικόνα δείχνει ένα όργανο του σώματος μας. Αντιστοίχισε την κάθε εικόνα με τη σωστή λέξη. Με άλλα λόγια αντιστοίχισε το κάθε όργανο με την αίσθηση για την οποία χρησιμοποιείται.

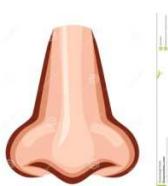

Illustrations of.com #223954

γεύση

αφή

όσφρηση

ακοή

© Alex Maxim
iStockphoto Images.com
0019-1010-0120-0552

όραση

3^ο φύλο εργασίας (κοινό για όλες τις ομάδες)

Κοίταξε προσεχτικά τις παρακάτω εικόνες και βάλε σε αυτές που δείχνουν συνήθειες που μας βοηθούν να διατηρούμε το σώμα μας υγιές και σε αυτές που δείχνουν συνήθειες βλαβερές για το σώμα μας.

Τώρα συζήτησε με τα άλλα μέλη της ομάδας σου ποιες νομίζεις ότι είναι οι πιο σημαντικές συνήθειες που μας βοηθούν να έχουμε γερό και υγιές σώμα. Διάλεξε τρεις από τις καλές συνήθειες που πιστεύεις ότι είναι οι πιο σημαντικές. Μετά ανακοινώστε στην τάξη για ποιους λόγους πιστεύετε ότι αυτές είναι οι πιο σημαντικές από τις άλλες συνήθειες.

1^ο φύλλο εργασίας

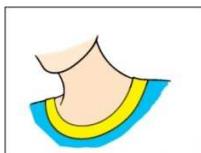
Ομάδα των λογοτεχνών

1) Ένας λογοτέχνης πρέπει να γνωρίζει καλά τη γλώσσα του. Γι' αυτό κάνε κλικ εδώ: <http://www.slideboom.com/presentations/1222103/%CE%A4%CE%B1-%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82>

και θα δεις μια παρουσίαση για μέρη του σώματος.

Παρακολούθησέ την προσεκτικά και μετά γράψε το μέρος του σώματος που δείχνει η καθεμιά από τις παρακάτω εικόνες.

2) Κάνε κλικ εδώ

<http://www.slideboom.com/presentations/1222106/%CE%B5%CE%BA%CF%86%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82>

και θα διαβάσεις μερικές εκφράσεις για κάποια μέρη του σώματος.

Έχεις διάβασει τις παρακάτω προτάσεις και συμπλήρωσέ τις με τη σωστή έκφραση.

- Όταν περπατάς μόνος σου στο δρόμο, να είσαι πολύ προσεχτικός!
Να έχεις .....;

- Ο Παύλος ξέρει πολύ καλά υπολογιστή.
Τον παίζει .....

- Μαρίνα, θα με βοηθήσεις να τακτοποιήσουμε το καθιστικό;
Θα μου δώσεις ένα ..... ;

- Τρόμαξε τόσο πολύ όταν είδε τον ποντικό που έφυγε τρέχοντας από τον φόβο του.
Με άλλα λόγια το έβαλε .....

- Όταν κοιμάται το μωρό προσπαθούμε να περπατάμε κάνοντας το λιγότερο δυνατό θόρυβο.
Δηλαδή περπατάμε στις .....

3) Τώρα κάνε κλικ εδώ

<http://www.slideboom.com/presentations/1222100/%CE%91%CE%B9%CE%BD%CE%AF%CE%B3%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82>

και διάβασε μερικά αινίγματα για κάποια μέρη του σώματος.

Έχεις διάβασε τα παρακάτω αινίγματα και προσπάθησε να δεις αν θυμάσαι την απάντηση.

- Δυο αδερφάκια αγαπημένα,
το ένα το άλλο ποτέ δε βλέπει;
Τι είναι;
- .....

- Μια βαρκούλα φορτωμένη
στο λιμάνι πάει και μπαίνει.
Τι είναι;
- .....

- Ανοίγω το κλουβί κι η τρυγόνα κελαηδεί. Τι είναι;
- .....

- Ανεβαίνει, κατεβαίνει
και στην ίδια θέση μένει.
Τι είναι;
- .....

4) Κάνε κλικ εδώ : <https://storybird.com/books/-7057/?token=we5gnwcd2r>
για να διαβάσεις μια ιστορία με τίτλο: « Θέλω να είμαι υγιής και
χαρούμενος». Η ιστορία αυτή μας λέει ποιες συνήθειες μας βοηθούν
καθημερινά να φροντίζουμε το σώμα μας.

Μετά το τέλος της ιστορίας γράψε τρία πράγματα που πρέπει να κάνουμε
κάθε μέρα για να έχουμε ένα υγιές σώμα. Οι εικόνες από την ιστορία
μπορεί να σου δώσουν ιδέες ή μπορεί να γράψεις τις δικές σου ιδέες.

Πρέπει να .....

.....

Πρέπει να .....

.....

Ακόμη πρέπει να .....

.....

- 5) Τώρα κοίταξε τις παρακάτω εικόνες από την ιστορία. Περίγραψε με μια πρόταση τι βλέπεις στην κάθε εικόνα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2^ο φύλλο εργασίας

Ομάδα μαθηματικών

1) Κάνε κλικ εδώ

<http://www.slideboom.com/presentations/1222116/%CE%A5%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B6%CF%89-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%B1-%CE%B4%CE%AC%CF%87%CF%84%CF%85%CE%BB%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%87%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%8E%CE%BD>

και θα δεις μια παρουσίαση που δείχνει πως τα δάχτυλά μας μάς βοηθούν να κάνουμε υπολογισμούς.

Θυμήσου!

- Τώρα, έχοντας στο μυαλό σου τα δάχτυλά σου υπολόγισε με τον παρακάτω αθροίσματα.

$$5 + 6 = \dots\dots$$

$$5 + 9 = \dots\dots$$

$$7 + 5 = \dots\dots$$

$$6 + 6 = \dots\dots$$

$$8 + 8 = \dots\dots$$

$$5 + 8 = \dots\dots$$

- Τώρα κάνε τις παρακάτω προσθέσεις και αφαιρέσεις, έχοντας πάλι στο μυαλό σου τα δάχτυλά σου.

$$10 + 2 = \dots \quad 10 + 7 = \dots \quad 10 + 4 = \dots$$

$$16 - 6 = \dots \quad 13 - 3 = \dots \quad 19 - 9 = \dots$$

Είναι πολύ εύκολο. Το λέει και η λέξη.

Δέκα και έξι μας κάνει δεκαέξι. (πρόσθεση)

Δεκαοκτώ βγάζω οκτώ μας κάνει οκτώ. (αφαίρεση)

Με τον ίδιο τρόπο υπολόγισε και τα παρακάτω αποτελέσματα.

$$30 + 4 = \dots \quad 20 + 6 = \dots \quad 40 + 7 = \dots$$

$$29 - 9 = \dots \quad 48 - 8 = \dots \quad 32 - 2 = \dots$$

- Τώρα προσπάθησε να βρεις τον αριθμό που λείπει.

10 + ; = 15 Είναι εύκολο. Το λέει και η λέξη.

$$10 + \textcolor{red}{5} = 15$$

19 - ; = 10 Είναι εύκολο. Το λέει και η λέξη.

$$19 - \textcolor{red}{9} = 10$$

$$10 + \dots = 14 \quad 10 + \dots = 18 \quad 20 + \dots = 23$$

$$17 - \dots = 10 \quad 13 - \dots = 10 \quad 36 - \dots = 30$$

- 2) Κάνε κλικ εδώ : https://www.youtube.com/watch?v=f3_gzzhgwDE
και θα ακούσεις ένα τραγούδι με τίτλο : «Το τραγούδι του δύο». Άκουσε προσεκτικά τα λόγια του τραγουδιού κι ύστερα γράψε ποια μέρη του σώματος μας πάνε δυο-δυο.
- .....
.....
.....

- 3) Κάνε κλικ εδώ :
- <http://www.slideboom.com/presentations/1222126/%CE%9C%CE%B1%CE%88%CE%87%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CF%85%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B6%CF%89-%CF%84%CE%B1-%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82>
- και θα δεις μια παρουσίαση που θα σε βοηθήσει να μετράς τα μέρη του σώματος ενός ή πολλών παιδιών.

Παρακολούθησέ την προσεκτικά για να μπορέσεις να κάνεις τα παρακάτω προβλήματα.

1^ο πρόβλημα

Κάθε παιδί έχει δύο μάτια. Πόσα μάτια έχουν τα πέντε παιδιά;

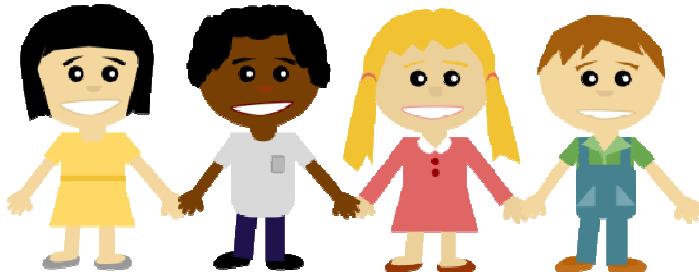

Γράψε την πράξη: .....

Απάντηση: Τα πέντε παιδιά έχουν ..... μάτια.

2^ο πρόβλημα:

Πόσα πόδια έχουν τα τέσσερα παιδιά;

Γράψε την πράξη: .....

Απάντηση: Τα τέσσερα παιδιά έχουν ..... πόδια.

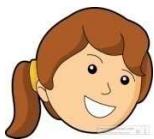

ClipartOf.com/742337

3^ο πρόβλημα

Πόσα δάχτυλα έχουν στα χέρια τους τέσσερα παιδιά;

Γράψε την πράξη: .....

Απάντηση: Τα τέσσερα παιδιά έχουν στα χέρια τους ..... δάχτυλα.

4) Κάνε κλικ εδώ :

<http://www.slideboom.com/presentations/1222130/%CF%86%CF%81%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%B4%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82>

και παρακολούθησε μια παρουσίαση που θα σου δώσει κάποιες χρήσιμες συμβουλές για το τι πρέπει να κάνεις καθημερινά για να φροντίζεις το σώμα σου.

Τώρα με τη βοήθεια των παρακάτω εικόνων γράψε τρεις συμβουλές για το πώς θα έχουμε ένα γερό και υγιές σώμα.

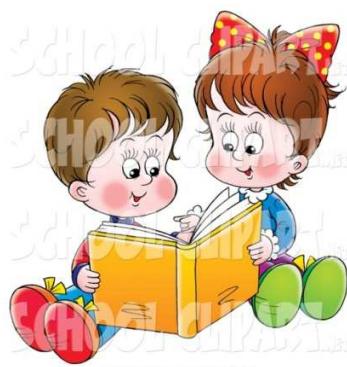

3^ο φύλλο εργασίας

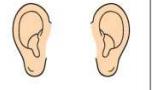
Ομάδα γιατρών

- 1) Τώρα κάνε πάλι κλικ:<https://www.youtube.com/watch?v=VrHJfB37Kj4>
για να δεις ένα εκπαιδευτικό βίντεο για τις πέντε αισθήσεις.
Μετά κοίταξε προσεκτικά τις παρακάτω εικόνες και
γράψε κάτω από κάθε εικόνα ποια αίσθηση χρησιμοποιεί το πρόσωπο
στην εικόνα.

2) Τώρα με τις πληροφορίες που πήρες από το βίντεο για τις πέντε αισθήσεις συμπλήρωσε τον ακόλουθο πίνακα.

αισθήσεις	Σε τι μας βοηθάει η κάθε αίσθηση;
	
	
	
	
	

3) Επισκέψου και την ακόλουθη διεύθυνση :

<https://www.youtube.com/watch?v=W-2YXBNEX14>.

Το βίντεο αυτό θα σε ενημερώσει για την αίσθηση της γεύσης.

Ποια είναι οι **4** βασικές γεύσεις που αναγνωρίζουμε με την αίσθηση της γεύσης;

.....
Τώρα συζήτησε με τα άλλα μέλη της ομάδας και βρείτε σε τι μας χρησιμεύει καθεμιά αίσθηση.

Ποιες νομίζετε ότι είναι οι πιο σημαντικές από τις πέντε αισθήσεις;

Ή μήπως νομίζετε ότι κάθε αίσθηση είναι πολύ σημαντική;

Τι πρόβλημα θα είχαμε αν δεν είχαμε τις πέντε αισθήσεις;

Γράψτε τη γνώμη σας με λίγες προτάσεις.

Οι πέντε αισθήσεις μας μάς βοηθούν να ..... τον κόσμο γύρω μας. Γι' αυτό καθεμία από τις πέντε αισθήσεις είναι πολύ .....

4) Κάνε κλικ εδώ : <https://www.youtube.com/watch?v=2WsooFlS5Vk>
και παρακολούθησε ένα βίντεο για το σωστό πλύσιμο των χεριών και τη σημασία του.

Αφού άκουσες και είδες προσεκτικά πως πρέπει να πλένουμε τα χέρια μας για να εξολοθρεύουμε τα μικρόβια, βάλε τις παρακάτω εικόνες στη σωστή χρονική σειρά, βάζοντας τον αριθμό 1 σε αυτό που κάνουμε πρώτο και τον αριθμό.

© Can Stock Photo - csp18104284

www.shutterstock.com - 34308073

5) Ύστερα διάβασε τις παρακάτω προτάσεις και βάλεΣ, αν αυτό που λένε είναι σωστό ή Λ, αν αυτό που λένε είναι λάθος.

- Αν δεν πλένουμε τα χέρια μας, μπορεί να αρρωστήσουμε. (.....)
- Έχει μεγάλη σημασία να πλένουμε τα χέρια μας σωστά. (.....)
- Πρέπει να πλένουμε τα χέρια μας τρεις φορές την ημέρα. (.....)
- Μην ξεχνάς να πλένεις τα χέρια σου πριν το φαγητό. (.....)
- Είναι σημαντικό να πλένουμε τα χέρια μας πριν μπούμε πάμε στην τουαλέτα. (.....)
- Πρέπει να πλένουμε τα χέρια μας αφού τελειώσουμε το παιχνίδι με τους φίλους στη γειτονιά. (.....)

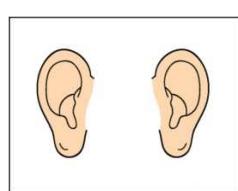
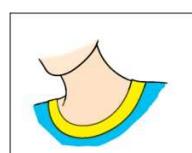

4° φύλο εργασίας

Ομάδα μουσικών

- 1) Κάνε κλικ: <https://www.youtube.com/watch?v=Fp6RamdlmZk> και άκουσε ένα τραγούδι με τίτλο: «Το σώμα». Ύστερα γράψε ποια μέρη του σώματος άκουσες στο τραγούδι.
Βάλε ένα σε κάθε κουτάκι που δείχνει ένα μέρος του σώματος που άκουσες στο τραγούδι.

illustrations of.com #223954

Illustration by © iStockphoto.com / G. M. Photography

Illustration by © iStockphoto.com / G. M. Photography

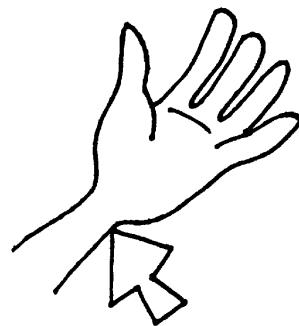
2) Κάνε κλικ εδώ: <https://www.youtube.com/watch?v=uVS4BoWLtbU>

και άκουσε το τραγούδι : «Κεφάλι, ώμοι, γόνατα και δάχτυλα».

Μετά γράψε κάτω από κάθε εικόνα το μέρος του σώματος που δείχνει η κάθε εικόνα. Αυτά είναι τα μέρη του σώματος που άκουσες και στο τραγούδι.

3) Κάνε κλικ : https://www.youtube.com/watch?v=wCS1D_bL2WU
και θα παρακολουθήσεις ένα εκπαιδευτικό ντοκιμαντέρ με θέμα : «Πρώτες
γνώσεις για το ανθρώπινο σώμα».

4) Κάνε κλικ: <https://www.youtube.com/watch?v=HnwBsScwvZk>

και παρακολούθησε ένα βίντεο που μέσα από κινούμενα σχέδια μας ενημερώνει για το ποιες είναι βλαβερές για την υγεία μας τροφές και ποιες είναι υγιεινές τροφές και γιατί αυτές μας κάνουν καλό.

Παρακολούθησέ το προσεχτικά.

Ύστερα διάβασε τις παρακάτω προτάσεις και γράψε Σ, αν η πρόταση είναι σωστή και Λ, αν η πρόταση είναι λάθος.

- + Οι βλαβερές τροφές είναι συνήθως αυτές που περιέχουν πολλή ζάχαρη και αλάτι. (.....)
- + Οι σοκολάτες, τα γαριδάκια, τα πατατάκια και τα μπισκότα είναι τροφές που μας βοηθούν να έχουμε γερό και υγιές σώμα. (.....)
- + Οι βλαβερές τροφές δεν είναι πειρασμός για τα παιδιά. (.....)
- + Τα φρούτα και τα λαχανικά είναι πολύ θρεπτικά και μας δίνουν πολλές βιταμίνες. (.....)
- + Το πορτοκάλι μας δίνει βιταμίνη C (.....)
- + Το γάλα μας βοηθάει να έχουμε γερά κόκαλα.

5) Κάνε κλικ εδώ : <https://www.youtube.com/watch?v=xh5EZ6NapAo>

και θα ακούσεις ένα τραγούδι με τίτλο: «Το πρωινό». Το τραγούδι αυτό με τους στίχους του μας λέει πόσο σημαντικό είναι να αρχίζουμε την ημέρα μας με ένα καλό πρωινό.

Άκουσε το τραγούδι αυτό προσεχτικά κι ύστερα γράψε γιατί είναι απαραίτητο να πάρνουμε κάθε μέρα ένα καλό πρωινό.

.....
.....
.....
.....
.....

5° φύλλο εργασίας Ομάδα ζωγράφων

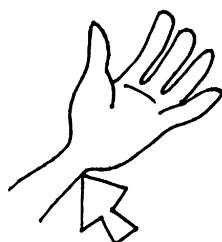

1) Κάνε κλικ εδώ :

<http://www.slideboom.com/presentations/1222103/%CE%A4%CE%B1-%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82>

και παρακολούθησε προσεκτικά μια παρουσίαση για τα μέρη του σώματος.

Μετά κοίταξε καθεμιά από τις παρακάτω εικόνες και γράψε τι δείχνει η καθεμιά.

2) Κάνε κλικ:<https://animoto.com/play/h1rn8y2H0SH4hw9Oy0yLcA>
και θα δεις ένα σύντομο βίντεο που μέσα από τις εικόνες και τη μουσική μας δείχνει ποιες συνήθειες μας βοηθούν να έχουμε υγιές και γερό σώμα.

Έχεις κοίταξε τις παρακάτω εικόνες και βάλε σε αυτές που δείχνουν καλές συνήθειες και σε αυτές που δείχνουν βλαβερές συνήθειες.

- 3) Τώρα διάβασε το κείμενο που μιλάει για το τι πρέπει να κάνουμε για να φροντίζουμε το σώμα μας. Συμπλήρωσε τα κενά με μια λέξη που να ταιριάζει.

Το σώμα μας βοηθάει να κάνουμε όλες μας τις δουλειές. Γι' αυτό, πρέπει να το φροντίζουμε όσο μπορούμε. Πρώτα από όλα, τα μάτια μας δε θα ανοίγουν το πρωί αν δεν έχουμε απολαύσει έναν καλό

.....Φυσικά για να έχουμε κουράγιο να ξεκινήσουμε μια καινούρια μέρα πρέπει ακόμη να έχουμε πάρει κι ένα καλό

.....Πολύ σημαντικό είναι να προσέχουμε και τη διατροφή μας. Γι' αυτό πρέπει να αποφεύγουμε τα

.....και να τρώμε πολλά .....

Επίσης, για να είμαστε καθαροί είναι σημαντικό να κάνουμε κάθε μέρα

.....και να βουρτσίζουμε τα .....

μας. Καλό είναι να επισκεπτόμαστε συχνά τον .....

Τέλος, μην ξεχνάτε ότι δεν είναι ότι καλύτερο να κάθεστε όλη την

ημέρα μπροστά στον υπολογιστή ή την τηλεόραση. Για να διατηρείτε το σώμα σας υγιές και να είστε σε φόρμα πρέπει να .....

4) Πολλοί διάσημοι ζωγράφοι έχουν ζωγραφίσει το ανθρώπινο σώμα στους πίνακες τους. Κάνε κλικ εδώ:

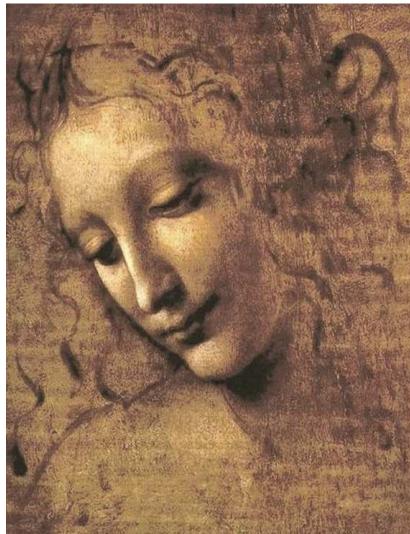
<http://www.slideboom.com/presentations/1228537/%CE%A4%CE%BF-%CE%B1%CE%BD%CE%B8%CF%81%CF%8E%CF%80%CE%B9%CE%BD%CE%BF-%CF%83%CF%8E%CE%BC%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B7-%CE%B6%CF%89%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%BA%C%AE>

και θα δεις γνωστούς πίνακες ζωγραφικής με το ανθρώπινο σώμα.

- Κοίταξε καθένα από τους παρακάτω πίνακες και γράψε με μια πρόταση τι βλέπεις στον κάθε πίνακα.

- Κοίταξε προσεκτικά τους παρακάτω πίνακες ζωγραφικής.
Γράψε κάτι στο οποίο μοιάζουν οι δυο πίνακες και κάτι στο οποίο είναι διαφορετικοί.

Να Θυμάσαι!

Κάποιοι πίνακες ζωγραφικής δείχνουν τη φύση και τον άνθρωπο όχι όπως είναι στην πραγματικότητα αλλά με έναν διαφορετικό τρόπο. Αυτό λέγεται **αφηρημένη τέχνη**.

- Ποιος από τους παραπάνω πίνακες είναι πίνακας αφηρημένης τέχνης; Κύκλωσε το σωστό.
  - α. ο πρώτος πίνακας
  - β. ο δεύτερος πίνακας

Στις μέρες μας μπορείς να ψάχνεις πληροφορίες, όχι μόνο σε βιβλία εγκυκλοπαίδειες αλλά και σε εγκυκλοπαίδειες στον υπολογιστή. Κάνε κλικ στην παρακάτω διεύθυνση <http://www.wikipedia.gr/> για να επισκεφτείς μια ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια.

Έστερα αναζήτησε, δηλαδή γράψε δίπλα στον μεγενθυντικό φακό τη λέξη **κυβισμός**. Κάποιοι ζωγράφοι ζωγράφιζαν πίνακες ακολουθώντας την τάση του κυβισμού. Ποιος από τους παραπάνω τέσσερις πίνακες ανήκει στην τάση του κυβισμού;

Συζήτησε με τους συμμαθητές σου και γράψτε τη γνώμη σας.

α. Όρα για τσάι   β. Κορίτσι στην ύπαιθρο με ένα σκύλο

γ. Γυναικείο κεφάλι   δ. Γυναίκα με καπέλο

- Το πρόσωπο του ανθρώπου και ιδιαίτερα η έκφραση του φανερώνει τα συναισθήματα του.

Παρατήρησε τα πρόσωπα στους παρακάτω πίνακες και κύκλωσε τη λέξη που νομίζεις ότι περιγράφει τα συναισθήματά τους.

➊ Στον πρώτο πίνακα ζωγραφικής η γυναίκα φαίνεται να νιώθει:

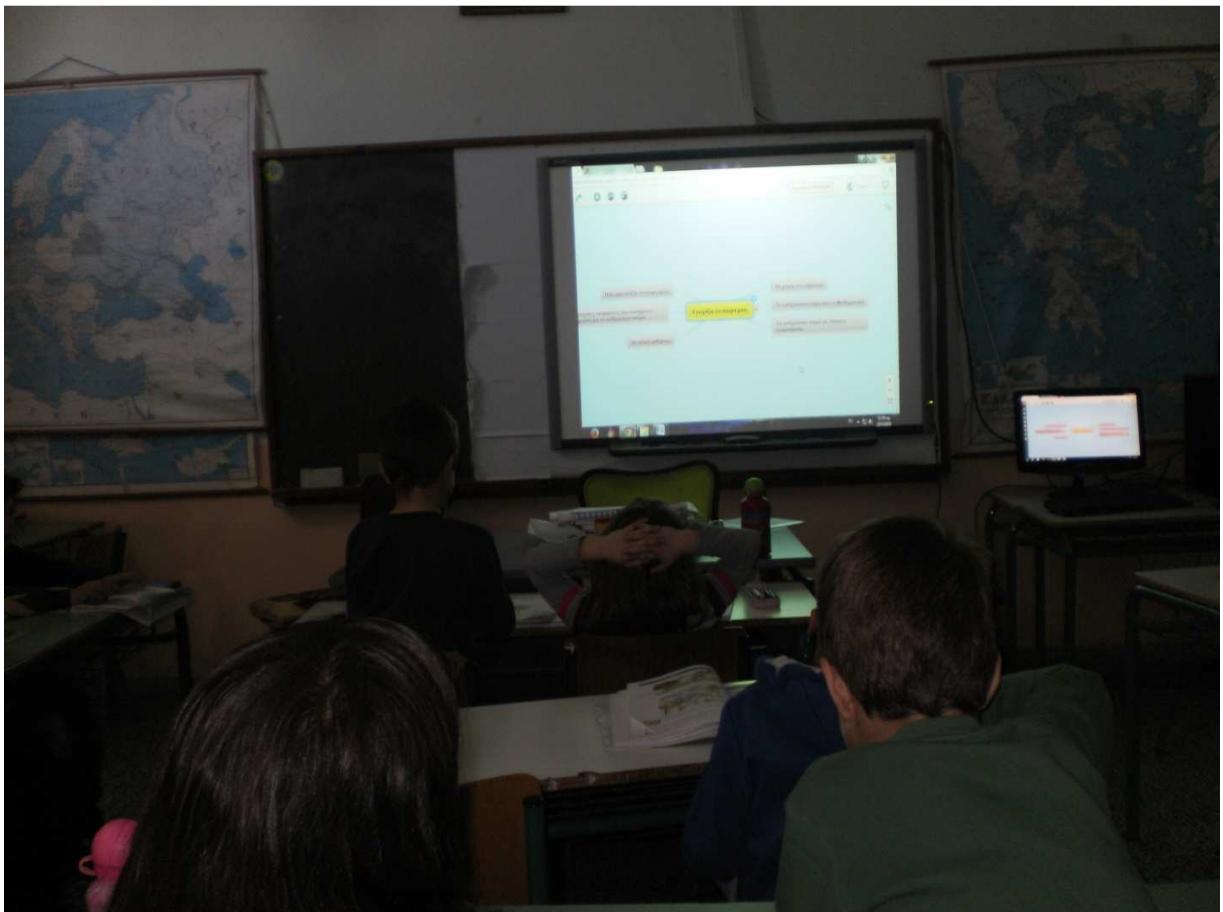
α. χαρά   β. λύπη   γ. θυμό   δ. μίσος

➋ Στον δεύτερο πίνακα το μικρό κορίτσι φαίνεται να νιώθει:

α. ζήλεια   β. στενοχώρια   γ. θυμό   δ. χαρά

- 5) Τώρα με τη βοήθεια ενός προγράμματος ζωγραφικής στον υπολογιστή (www.tuxpaint.org) ζωγράφισε κι εσύ μια δική σου ζωγραφιά για το ανθρώπινο σώμα. Αν θέλεις, μπορείς να χρησιμοποιήσεις κάποιες έτοιμες στάμπες που έχει το πρόγραμμα αυτό ζωγραφικής.

Ενδεικτικές φωτογραφίες από την εφαρμογή του εκπαιδευτικού σεναρίου

Παληού Ευτέρπη
ιστότοπος : <http://o-magikos-mas-kosmos.webnode.gr/>

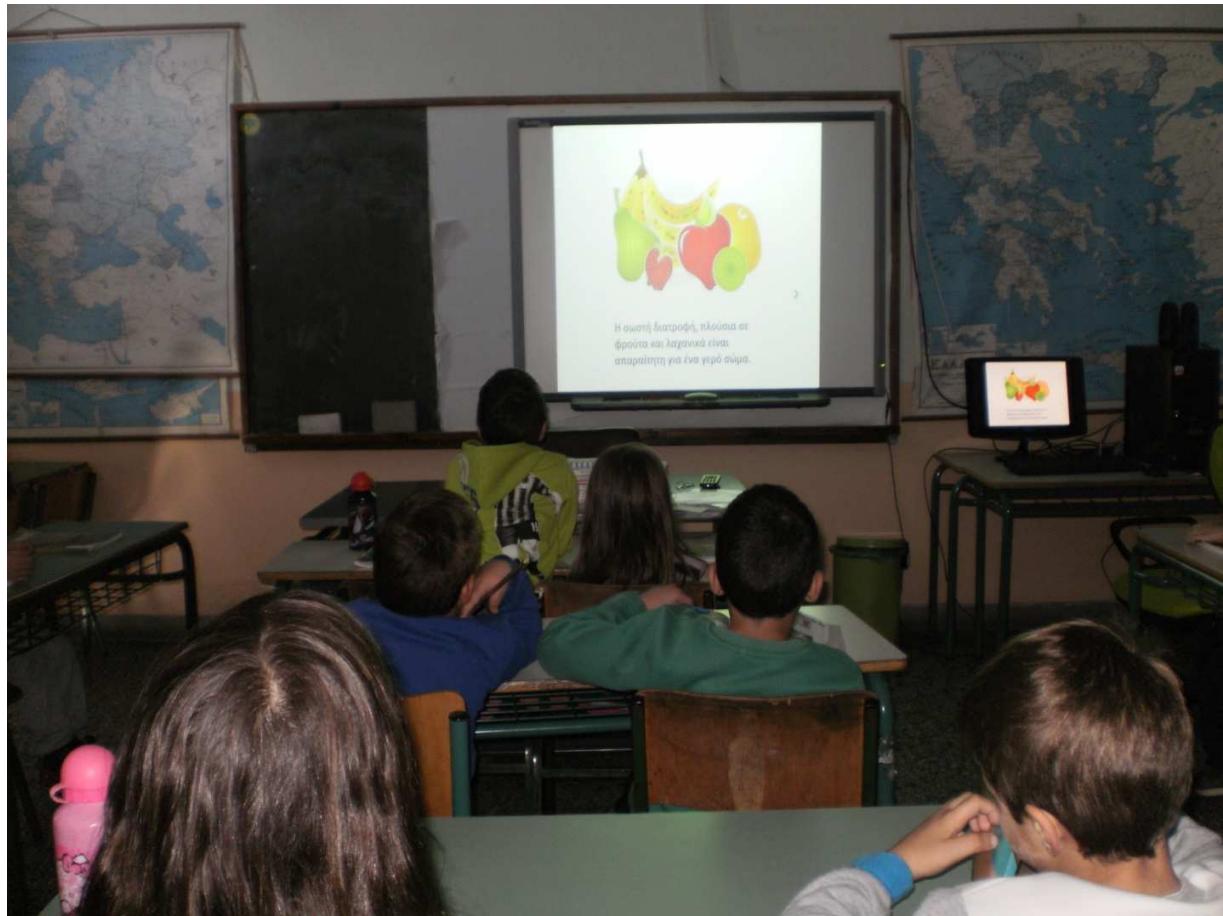

Παληού Ευτέρπη
ιστότοπος : <http://o-magikos-mas-kosmos.webnode.gr/>

Παληού Ευτέρπη
ιστότοπος : <http://o-magikos-mas-kosmos.webnode.gr/>

Παληού Ευτέρπη
ιστότοπος : <http://o-magikos-mas-kosmos.webnode.gr/>

Παληού Ευτέρπη
ιστότοπος : <http://o-magikos-mas-kosmos.webnode.gr/>

Παληού Ευτέρπη
ιστότοπος : <http://o-magikos-mas-kosmos.webnode.gr/>